

(COURSE BOOK)

Salahaddin Üniversitesi

Diller Fakültesi

Türk Dili Bölümü

Ders: Temel Osmanlıca

Sınıf: İkinci Sınıf

Dönem: İkinci

Öğretim Üyesi: Dr. Ersan Haşim Mahmut SAKİ

Eğitim-Öğretim Yılı: 2023-2024

زانکۆی سه لاهه ددین

کولێژی زمان به شی زمانی تورکی

بابه ت: عوسمانی بنه ره تی

قوناغ: دووه م

مامۆستای بابه ت: د.أرسان هاشم محمود الساقی

سالی خویندن: 2023-2024

کۆرس: دووه م

Course Book

1. Course name	Osmanlı Türkçesine Giriş
2. Lecturer in charge	Dr. Ersan Haşim Mahmut SAKİ
3. Department/ College	Türk Dili Bölümü/ Diller Fakültesi
4. Contact	e-mail: arsan.mahmood@su.edu.krd
5. Time (in hours) per week	For example Theory: 2 Practical: 1
6. Office hours	Availability of the lecturer to the student during the week
7. Course code	
8. Teacher's academic profile	Adı: Ersan Haşim Mahmut SAKİ Akademik Derecesi: Dr. Öğretim Üyesi (Doktor) Selahaddin Üniversitesi- Diller Fakültesi-Türk Dili Bölümü Diplomaları: 1- Türk Dili ve Edebiyatı'nda Lisans (Koya Üniversitesi- Diller Fak.) 2- Türk Dili ve Edebiyatı'nda yüksek lisans (Selçuk Üniversitesi- Edebiyat Fak.-Türkiye) 3- Türk Dili ve Edebiyatı'nda Doktora (Selçuk Üniversitesi- Edebiyat Fak.-Türkiye)
9. Keywords	Osmanlı Türkçesi, Hal Ekleri, Zaman Ekleri
10. Course overview:	<u>Dersle ilgili genel bir bakış:</u> Osmanlı Türkçesi, Türkçenin Osmanlı Devleti dönemindeki tarihî bir dönemidir. Bu dönem, 14. yüzyıldan başlayıp 20. yüzyıla kadar yani Cumhuriyetin kuruluşuna kadar olan süreyi kapsar. Sözü edilen bu dönemde Türkçe, Türklerin ilişki içinde bulunduğu milletlerin dillerinden bilhassa Arapça ve Farsçadan etkilenecek zenginleşmiştir. Özellikle Türkçede karşılığı bulunmayan kelimelerin aynı inanç ve kültür dairesi içinde yer alan Arapça ve Farsçadan karşılama yoluna gidilmiştir. Böylece Osmanlı Türkçesinde, ortak İslâm uygarlığına bağlı birçok kelime ve terkip yer almıştır. Doğal olarak bu kelime ve terkipler zaman içinde Türkçenin tarihî malzemesi kabul edilerek Türkçeleştirilmiştir. Farklı dillerin imkânlarından da yararlanılarak zenginleşen Osmanlı Türkçesiyle her alanda binlerce eser yazılmıştır. Kütüphaneleri dolduran bu eserleri ve arşiv belgelerini okumak ve anlamak için Osmanlı Türkçesini öğrenmek gerekmektedir.
11-Dersin amacı:	Arap alfabesiyle yazılmış kelimeleri ve metinleri okuma ve yazma yetisini kazandırma.
20. Öğrencinin yükümlülükleri	Bu ders teorik olduğu için öğrencilerin her zaman derste bulunmalar ve takip etmeleri gerekmektedir. Öğrenciler teorik sınavlara katılmaları şarttır ayrıca istenilen hem günlük hem de yıllık ödevleri ve araştırmaları da hazırlamak zorundadır.

23. Dersin şekli ve yöntemi

- Her sene başı öğrenciler için bu sene içerisinde okunulacak konular özetçe anlatılır.
- Dersler daha çok Osmanlı Türkçesiyle ilgilidir.
- Derste daha çok çağdaş yöntem kullanılır. Öğrencilere her şeyi detaylı bir şekilde sunum şeklinde anlatmak

14- Sınav şekli:

Bu dersin sınavı teorik yapılıyor. Öğrencilerin okudukları konular hakkında sorular soruluyor. Sorulara örnek verirsek şu şekilde olur:

S1:

- A- Aşağıdaki kelimelerde kaf'in türünü bulunuz?
- B- Aşağıdaki metni transcribe ediniz?
- C- Aşağıdaki kelimeleri Osmanlı Türkçesiyle yazınız?

S2:

- A- Aşağıdaki metni Yeni Türkçeye çeviriniz?
- B- Aşağıdaki kelimeleri Yeni Türkçeye yazınız?

15-

Bu dersin asıl amacı öğrencinin ufkunu, hafızasını ve düşüncesini geliştirmek ve ilerisi için topluma yararlı bir birey olarak sunmaktır.

16. Course Reading List and References:

Kaynaklar

- 1- Mehmet Şamil Baş- Osmanlı Türkçesi Okuma- Yazma Kılavuzu
- 2- Mehmet Şamil Baş- Açıklamalı ve Uygulamalı Osmanlı Türkçesi
- 3- Abdülmecid Mutaf- Temel Osmanlı Türkçesi Dersleri
- 4- Faruk K. Timurtaş- Osmanlı Türkçesine Giriş I
- 5- Faruk K. Timurtaş- Osmanlı Türkçesine Giriş II
- 6- Faruk K. Timurtaş- Osmanlı Türkçesine Giriş III
- 7- Numan Külekçi- Osmanlı Türkçesi
- 8- Mustafa Özkan- Çözümlü Osmanlı Türkçesi Metinleri
- 9- Faruk K. Timurtaş- Osmanlı Türkçesi Grameri
- 10- Mehmet Kanar- Osmanlı Türkçesine Giriş

17. The Topics:

Lecturer's name

Birinci Hafta:

- Türkçe Ekler
- Türkçe Eklerin Yazılışında Ortak Özellikler
- Çokluk Eki
- Soru Eki

İkinci Hafta:

-İsim Yapım Ekleri

- -lık,-lik, -luk, lük
- -lı, -li, -lu, -lü
- -sız, -süz, -suz, -süz

Lecturer's
name ex: (2
hrs)

ex: 14/10/2022

Üçüncü Hafta:

- -lık,-lik, -luk, lük
- -lı, -li, -lu, -lü
- -ca, -ce, -ça, -çe
- -ki eki

Dördüncü Hafta:

- cık, -cik, -cuk, -cük, -çık, -çik, -çuk, -çük
- -cağız, -çeğiz
- -ıncı, -inci, -uncu, -üncü
- -mak, -mek
- -ma, -me

Beşinci Hafta:

- -la, -le
- -ıcı, -ici, -ucu, -ücü

Fiil Yapım Ekler

- -dır, -dir, -dur, -dür (-tır, -tir, -tur, -tür)
- -ıl, -il
- ıış, -iış, -uış, -üış

Altıncı Hafta:

- -la, -le
- -ıcı, -ici, -ucu, -ücü
-

Fiil Yapım Ekleri

- -dır, -dir, -dur, -dür (-tır, -tir, -tur, -tür)
- -ıl, -il
- - ıış, -iış, -uış, -üış

Yedinci Hafta:

Zarf Fill Ekleri

- -ıp, -ip, -up, -üp
- -ınca, -ince, -unca, -ünce
- -arak, -erek,
- -a, -e
- -dkça, -dikçe,
- -alı, -eli
- -madan, -mede
- -iken, -ken

Sekizinci Hafta:

Sıfat Fill Ekleri

- -an, -en
- -dık, -dik, -duk, -dük(tık, -tik, -tuk, -tük)
- -acak, ecek
- -mıŒ, -miŒ
- Bildirme Ekleri

Dokuzuncu Hafta:

Hal Ekleri

- Yükleme (Yapma) hali eki:
- -ı, -i, -u, -ü, -yı, -yi, -yu, -yü
- 2. Yönelme (Yaklaşma) hal eki:
- -a, -e, -ya, -ye
- 3. Ayrılma (Uzaklaşma) hal eki:
- -dan, -den, -tan, -ten
- 4. Bulunma hal eki:
- -da, -de, -ta, -te
- 5. İlgi hal eki:
- -ın, -in, -un, -ün/- nın, -nin, -nun, -nün
- 6. Vasıta hal eki:
- -la, -le, -yla, -yle

Onuncu Hafta:

- İyelik Eki (-m,-n, ...)
- Zaman Ekleri

- Görülen Geçmiş Zaman Ekleri (-d, -dı, -di, -du, -dü)
- Geniş Zaman Ekleri (-r, -ır, -ir, -ur, -ür)
- Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekleri
- (-mıŒ, -miŒ, -muŒ, -müŒ)

On birinci Hafta:

- İyelik Eki (-m,-n, ...)

Zaman Ekleri

- Görülen Geçmiş Zaman Ekleri (-d, -dı, -di, -du, -dü)
- Geniş Zaman Ekleri (-r, -ır, -ir, -ur, -ür)
- Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekleri
- (-mıŒ, -miŒ, -muŒ, -müŒ)
- 4. Şimdiki Zaman Ekleri (-yor)
- 5. Gelecek Zaman Ekleri (-acak, - ecek)

On birinci Hafta:

- Arapça ve Farsça Kelimelerde Ünlüler ve YazılıŒları
- Türkçede ses karŒılıđı bulunmayan harfler
- Ayın ve Hamze
- Arapça ve Farsça kelimelerin tanınması

On ikinci Hafta:

- İ-mek Fiili
- Türkçe Zamirler
- Osmanlı Türkçesinde Zarflar
- Bu ünite ile metinler, şiirler
- Ay adları
- Haftanın günleri

On üçüncü Hafta:

- Sayılar
- Arapça ve Farsçada ünsüzler
- Kafın Türkleri

On dördüncü Hafta:

- Arapça Tamlamalar
- Farsça Tamlamalar

18. Practical Topics (If there is any)	
In this section The lecturer shall write titles of all practical topics he/she is going to give during the term. This also includes a brief description of the objectives of each topic, date and time of the lecture	Lecturer's name ex: (3-4 hrs) ex: 14/10/2020
19. Sınavlar: Sınavlar klasik olacaktır ve her zaman pratik ve teorik olarak öğrencilerden sorular sorulur. Sınavlardan asıl amaç öğrencinin çalıştığı tüm alanlardan sormak olacaktır.	
20. Extra notes: Here the lecturer shall write any note or comment that is not covered in this template and he/she wishes to enrich the course book with his/her valuable remarks.	
21. Peer review پداچوون هوهی هاوهل This course book has to be reviewed and signed by a peer. The peer approves the contents of your course book by writing few sentences in this section. (A peer is person who has enough knowledge about the subject you are teaching, he/she has to be a professor, assistant professor, a lecturer or an expert in the field of your subject). نوم کؤرس بووکو ده بیئت لواله یون ی او ه لیک ی نؤکادی م نه ووه سو ییر بکریئت و ناوه رزکی بابوت کازی کؤرس و کو پوس و نده بکات و ج و نده ووشوی وک بنوس بیئت لوسور ش ی او ی ناوه رزکی کؤرس و کو و واژووی لوسور بکات. ناوهل نؤو کوس و نؤو کو زانیاری یوبیئت لوسور کؤرس و کو و ده بیئت لوی زانیاری لوم امپس نا کومتر زوبیئت.	